

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม ทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (สับปะรด)

1. ความสอดคล้อง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

2. หลักการและเหตุผล

สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ สร้างรายได้ให้แก่ประเทศถึง 23,000 - 25,000 ล้านบาทต่อปี มีเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดมากกว่า 25,000 ครัวเรือน กระจายอยู่ในพื้นที่เกือบทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันตก อย่างไรก็ตามเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังเน้นปลูกสับปะรดเพื่อส่งเข้าโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปเป็นสับปะรดกระป๋อง ซึ่งตั้งอยู่เฉพาะในภาคตะวันตกและภาคตะวันออก ทำให้ในช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาด ทั้งเกษตรกรและผู้ประกอบการรวบรวมผลผลิตในภูมิภาคอื่นที่ไม่มีโรงงานตั้งอยู่ จะต้องนำผลผลิตมาส่งหน้าโรงงานเป็นระยะทางไกลถึงไกลมาก ซึ่งถือเป็นต้นทุนค่าขนส่งที่สูงของเกษตรกร อีกทั้งหากปีใดที่ผลผลิตสับปะรดในแต่ละภูมิภาคมีภาวะการกระจุกตัวสูง และหลังไหลไปสู่โรงงานแปรรูปพร้อม ๆ กัน เกษตรกรอาจเสี่ยงต่อการถูกโรงงานกดราคาหรือปฏิเสธการรับซื้อผลผลิตแบบวันต่อวัน ทำให้เกิดปัญหาผลผลิตตกค้างเสียหายอยู่หน้าโรงงาน และเกษตรกรต้องรับภาระต้นทุนค่าขนส่งสูง ทำให้เสี่ยงต่อการขาดทุนเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าวภาครัฐจึงมีนโยบายส่งเสริมผลักดันให้เกษตรกรหันมาผลิตสับปะรดเพื่อการบริโภคผลสดเนื่องจากมีตลาดรองรับที่หลากหลาย โดยเน้นวางแผนบริหารจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพดีที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งพบว่าในปัจจุบันมีเกษตรกรในหลายภูมิภาคหันมาเน้นการผลิตสับปะรดเพื่อการบริโภคผลสดเป็นหลัก ทำให้ลดปัญหาการถูกกดราคารับซื้อลงได้เป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามการผลิตสับปะรดเพื่อการบริโภคผลสด เกษตรกรก็ยังคงประสบกับปัญหาอยู่บางประการ เช่น สภาพพื้นที่ปลูกขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดการปรับปรุงบำรุงดินในแปลง พื้นที่ผลิตสับปะรดเกือบทั้งหมดอยู่นอกเขตชลประทาน และขาดแหล่งน้ำ เกษตรกรต้องอาศัยน้ำฝนเป็นหลักในการผลิตสับปะรด สับปะรดบริโภคผลสดบางสายพันธุ์ยังไม่ต้านทานต่อโรคและไม่ทนต่อสภาพแวดล้อม ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง แต่ปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่ำ อีกทั้งคุณภาพผลผลิตยังไม่สม่ำเสมอในแต่ละช่วงเวลาที่มีผลผลิตออกสู่ตลาด ทำให้ยากต่อการเพิ่มมูลค่าผลผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

สำหรับในปีงบประมาณ 2568 กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานโดยมุ่งเน้นการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเกษตรกร บุคลากรยกระดับภาคเกษตร เพื่อเพิ่มผลิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาทักษะเกษตรกรเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้า ปรับการเพิ่มผลิภาพการผลิตการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรม การบริหารการเงินทุน การวิเคราะห์และจัดการข้อมูล การจัดการพื้นที่ที่ประหยัดต่อขนาด การจัดการองค์ความรู้เพื่อปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แก้ไขปัญหาย่างรวดเร็ว และดีกว่าเดิม รวมถึงการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ภายใต้โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2568 กิจกรรมทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (สับปะรด) เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพิ่มผลิภาพการผลิตสินค้าเกษตร มีแปลงทดสอบการเพิ่มผลิภาพการผลิตสินค้า และเตรียมความพร้อมเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ต่อไป

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด

3.2 เพื่อให้มีแปลงทดสอบการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดเป็นจุดเรียนรู้ของเกษตรกร

3.3 เพื่อส่งเสริมและเตรียมความพร้อมศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาเข้าสู่โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

4. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจากแหล่งผลิตสับปะรด จำนวน 760 ราย

5. สถานที่ดำเนินการ

จังหวัดแหล่งผลิตสับปะรด จำนวน 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ชัยภูมิ เชียงราย ลำปาง อุตรดิตถ์ พิษณุโลก อุทัยธานี ชุมพร กระบี่ ภูเก็ต และจังหวัดพัทลุง

6. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

6.1 อบรมและศึกษาดูงานเกษตรกร หลักสูตร เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด

เป้าหมาย เกษตรกรในพื้นที่ผลิตสับปะรดจาก 23 จังหวัดที่ร่วมโครงการ รวมทั้งสิ้น 760 ราย

วิธีดำเนินการ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเป้าหมาย คัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมในเขตพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกสับปะรดเพื่อเข้าร่วมการอบรม โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดอบรมและศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 1 ครั้ง

2. วิเคราะห์เทคโนโลยีที่เกษตรกรต้องการและสนใจ เพื่อกำหนดหัวข้อการอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับประสบการณ์ของเกษตรกร โดยมีตัวอย่างประเด็นหัวข้อการอบรมสำหรับเกษตรกร รายเก่าและรายใหม่ ดังนี้

2.1 เกษตรกรรายใหม่ หมายถึง เกษตรกรที่เพิ่มเริ่มปลูกสับปะรด จนถึงมีเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดเริ่มเข้าสู่ปีที่ 2 (เก็บเกี่ยวผลผลิตไปแล้ว 1 ครั้ง) ตัวอย่างหัวข้อการอบรม เช่น

- (1) ความสำคัญของการตรวจวิเคราะห์ดินในแปลงสับปะรด
- (2) ผลของธาตุอาหารต่างๆ ต่อการเจริญเติบโตของสับปะรด
- (3) ความสำคัญของการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (4) การบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมในการผลิตสับปะรด

2.2 เกษตรกรรายเก่า หมายถึง เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดเริ่มเข้าสู่ปีที่ 3 ขึ้นไป หรือเคยมีประสบการณ์การปลูกสับปะรดจนเก็บเกี่ยวผลผลิตมาแล้ว 2 ฤดูกาล และปัจจุบันได้กลับมาปลูกสับปะรดอยู่ ตัวอย่างหัวข้อการอบรม เช่น

- (1) วิธีการเพิ่มหน่อพันธุ์สับปะรด เพื่อลดต้นทุนในการซื้อหน่อพันธุ์
- (2) การบริหารจัดการต้นทุนในการผลิตสับปะรด
- (3) การจัดทำบัญชีต้นทุน / การหาจุดคุ้มทุนในการผลิตสับปะรด
- (4) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สับปะรด
- (5) การออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตสับปะรด
- (6) การส่งเสริมการขาย / การเพิ่มช่องทางการตลาดสับปะรดผ่านสื่อออนไลน์

หรือหัวข้ออื่น ๆ ที่เกษตรกรสนใจ

3. ดำเนินการจัดทำโครงการให้ความรู้และศึกษาดูงานแก่เกษตรกร โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อเข้าร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมตามหัวข้อต่าง ๆ ที่เกษตรกรต้องการหรือสนใจ และจัดการศึกษาดูงานในแปลง

ศึกษาทดสอบเทคโนโลยี และ/หรือแปลงต้นแบบอื่น ๆ ที่มีเทคโนโลยีที่เกษตรกรสนใจ ทั้งนี้ สามารถคัดเลือกจากแปลงทดสอบที่น่าสนใจตามหัวข้อและที่ตั้งแปลงในภาคผนวก

4. ทดสอบความรู้ของเกษตรกร (Pre-test และ Post-test) โดยให้เกษตรกรทำแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรม โดยกรมฯ กำหนดคำถาม-คำตอบที่ใช้ทดสอบ จำนวน 10 ข้อ รายละเอียดในภาคผนวก และผู้จัดอบรมกำหนดคำถาม-คำตอบสำหรับทดสอบความรู้เกษตรกรเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรที่อบรม อีก 10 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ

5. ติดตามผลการนำเทคโนโลยีไปปรับใช้ของเกษตรกรที่ผ่านการอบรม

6. รายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ตามแบบรายงานที่ 1

6.2 จัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสับปะรด

ดำเนินการจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสับปะรด เพื่อใช้เป็นแปลงต้นแบบที่สามารถขยายผลไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียงนำไปใช้ต่อไป แบ่งการศึกษาทดสอบออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 แปลงทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มปริมาณหน่อสับปะรดบริเวณผลสดพันธุ์ MD2

เป้าหมาย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 1 แปลง พื้นที่ 1 ไร่

วิธีดำเนินการ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่ปลูกสับปะรดพันธุ์ MD2 และเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายของกิจกรรม “อบรมเกษตรกรและศึกษาดูงาน หลักสูตร เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสับปะรด” เพื่อจัดทำแปลงศึกษาทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มปริมาณหน่อสับปะรดบริเวณผลสดพันธุ์ MD2 ซึ่งมีเป้าหมายให้เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ฯ หรือเกษตรกรรายอื่นในพื้นที่เป้าหมายที่มีความสนใจสามารถใช้เป็นแปลงต้นแบบในการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตการผลิตสับปะรดในแปลงของตนเองได้

2. แบ่งพื้นที่แปลง เป็น 4 ชุดการทดสอบ (ชุดละ 0.25 ไร่) ประกอบด้วย

- ชุดการทดสอบที่ 1 แปลงสับปะรดที่เกษตรกรปลูกดูแลรักษาและเก็บผลผลิตให้รอให้เกิดหน่อตามปกติ (ชุดควบคุม)

- ชุดการทดสอบที่ 2 การขยายหน่อพันธุ์โดยใช้วิธีตัดข้อดอกอ่อน

- ชุดการทดสอบที่ 3 การขยายหน่อพันธุ์ โดยใช้วิธีตัดข้อดอกอ่อนและพันทางใบ

- ชุดการทดสอบที่ 4 การขยายหน่อพันธุ์ โดยใช้วิธีการสไลด์หน่อ

3. รายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ตามแบบรายงานที่ 2-1

กลุ่มที่ 2 แปลงทดสอบการบังคับดอกในการผลิตสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียเพื่อบริเวณผลสด

เป้าหมาย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1 แปลง พื้นที่ 4 ไร่

วิธีดำเนินการ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมในการเพาะปลูกสับปะรดปัตตาเวีย และเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายของกิจกรรม “อบรมเกษตรกรและศึกษาดูงาน หลักสูตร เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตสับปะรด” เพื่อจัดทำแปลงทดสอบการบังคับดอกในการผลิตสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียเพื่อบริเวณผลสด ซึ่งมีเป้าหมายให้เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ฯ หรือเกษตรกรรายอื่นในพื้นที่เป้าหมายที่มีความสนใจ สามารถใช้เป็นแปลงต้นแบบในการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตการผลิตสับปะรดในแปลงของตนเองได้

2. ดำเนินการในแปลงสับปะรดปัตตาเวียอายุ 7 เดือน หรืออยู่ในช่วงระยะการเจริญเติบโตที่พร้อมสำหรับการออกดอก โดยแบ่งพื้นที่แปลง เป็น 4 ชุดการทดสอบ (ชุดละ 1 ไร่) ประกอบด้วย

- ชุดการทดสอบที่ 1 เกษตรกรไม่ได้มีการใช้สารบังคับดอก (ชุดควบคุม)

- ชุดการทดสอบที่ 2 การบังคับดอกด้วยสารเอทธิฟอนชนิดน้ำ 2 ครั้ง

- ชุดการทดสอบที่ 3 การบังคับดอกด้วยถ่านแก๊ส 2 ครั้ง
 - ชุดการทดสอบที่ 4 การบังคับดอก ด้วยสารเอทธิพอนชนิดน้ำ 1 ครั้ง + ถ่านแก๊ส 1 ครั้ง
3. รายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ตามแบบรายงานที่ 2-2

กลุ่มที่ 3 แปลงทดสอบการใช้จุลินทรีย์ผงไม่ปรับโครงสร้างดินเพื่อเพิ่มผลผลิตในสับปะรด

เป้าหมาย จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 แปลง พื้นที่ 6 ไร่

วิธีดำเนินการ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมในการเพาะปลูกสับปะรดปัตตาเวีย และเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายของกิจกรรม “อบรมเกษตรกรและศึกษาดูงาน หลักสูตร เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด” เพื่อจัดทำแปลงทดสอบการใช้จุลินทรีย์ผงไม่ปรับโครงสร้างดิน **เพื่อเพิ่มผลผลิตในสับปะรด** ซึ่งมีเป้าหมายให้เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ฯ หรือเกษตรกรรายอื่นในพื้นที่ เป้าหมายที่มีความสนใจ สามารถใช้เป็นแปลงต้นแบบในการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดในแปลงของตนเองได้
2. เก็บตัวอย่างดินในแปลงเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ดูปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ออกจากแปลงแล้ว (ส่งตรวจครั้งที่ 2)
3. แบ่งเป็น 3 จุด แต่ละจุดแบ่งเป็น 2 ชุดการทดสอบ (การทดสอบละ 1 ไร่) ประกอบด้วย
 - ชุดการทดสอบที่ 1 ปลูกดูแลรักษาตามวิธีปฏิบัติของเกษตรกร (ชุดควบคุม)
 - ชุดการทดสอบที่ 2 ใช้จุลินทรีย์ผงไม่ (Bamboo Microorganism) โดยทำการปลูกและการดูแลรักษาทุกอย่างตามวิธีของเกษตรกร แต่มีการใส่จุลินทรีย์ผงไม่ (Bamboo Microorganism) ทั้ง 3 ลักษณะ (ชนิดผง ชนิดเม็ด และชนิดน้ำ) ตามระยะการเจริญเติบโตของต้นสับปะรด
4. เก็บตัวอย่างดินในแปลงเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ดูปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินก่อนเริ่มการปรับปรุงบำรุงดิน (ส่งตรวจครั้งที่ 2)
5. รายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ตามแบบรายงานที่ 2-3

กลุ่มที่ 4 แปลงทดสอบการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในสับปะรดพันธุ์ตราดสีทอง

เป้าหมาย จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุทัยธานี จังหวัดละ 1 แปลง ๆ ละ 3 ไร่ รวมพื้นที่ 6 ไร่

วิธีดำเนินการ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมในการเพาะปลูกสับปะรดพันธุ์ตราดสีทอง และเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายของกิจกรรม “อบรมเกษตรกรและศึกษาดูงาน หลักสูตร เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด” เพื่อจัดทำแปลงทดสอบการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน **ในสับปะรดพันธุ์ตราดสีทอง** ซึ่งมีเป้าหมายให้เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ฯ หรือเกษตรกรรายอื่นในพื้นที่ เป้าหมายที่มีความสนใจ สามารถใช้เป็นแปลงต้นแบบในการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดในแปลงของตนเองได้
2. แต่ละแปลง แบ่งพื้นที่เป็น 3 ชุดการทดสอบ (ชุดละ 1 ไร่) ประกอบด้วย
 - ชุดการทดสอบที่ 1 ไม่มีการวิเคราะห์ดินและใส่ปุ๋ยตามวิธีปฏิบัติของเกษตรกร (ชุดควบคุม)
 - ชุดการทดสอบที่ 2 ใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำทางวิชาการ
 - ชุดการทดสอบที่ 3 ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
3. รายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ตามแบบรายงานที่ 2-4

6.3 ประชุมจัดทำข้อมูลเอกภาพด้านการผลิตและการตลาดของสับปะรด

ดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่เป็นแหล่งผลิตสับปะรด 5 เขต ได้แก่

- สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร ที่ 2 จังหวัดราชบุรี
- สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร ที่ 3 จังหวัดระยอง
- สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร ที่ 4 จังหวัดขอนแก่น
- สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา
- สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร ที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินงาน จัดประชุมหารือตัวเลขประมาณการผลิต เพื่อใช้เชื่อมโยงและบริหารจัดการการผลิต และการตลาด จำนวน 3 ครั้ง ร่วมกับเจ้าหน้าที่จังหวัดและผู้แทนเกษตรกร จากจังหวัดแหล่งผลิตที่ดูแลรับผิดชอบสินค้าสับปะรด รวมทั้งผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ดูแลสินค้าสับปะรด เช่น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ในพื้นที่ ฯลฯ

- ประชุมครั้งที่ 1 ดำเนินการหลังการปลูก/ไถ่ของสับปะรดในฤดูกาลใหม่ เพื่อรับทราบสรุปสถานการณ์จากฤดูกาลที่ผ่านมา และเริ่มต้นประมาณการปริมาณผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในฤดูกาลใหม่
- ประชุมครั้งที่ 2 ดำเนินการหลังฤดูกาลออกดอกของสับปะรด เพื่อพิจารณาตัวเลขประมาณการผลิตรายจังหวัด และประมาณการผลผลิตที่ออกสู่ตลาดรายเดือน เพื่อเป็นฐานในการบริหารจัดการ demand & supply และเสนอแนวทางการบริหารจัดการผลผลิตล่วงหน้าหากพบว่ามีผลผลิตส่วนเกิน
- ประชุมครั้งที่ 3 ดำเนินการช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาด เพื่อสรุปตัวเลขที่เป็นเอกภาพสับปะรด สรุปแนวทางการบริหารจัดการผลผลิตของภาค และรายงานข้อมูลให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

6.4 บริหารจัดการ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินโครงการ

- จังหวัด (ที่มีแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด) ลงพื้นที่ติดตามเก็บข้อมูลเกษตรกรทุกรายที่รับการอบรม และเก็บข้อมูลการดำเนินงานแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดของเกษตรกรอย่างต่อเนื่องตามแผนการดำเนินงานของแต่ละแปลง เพื่อสรุปรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ
- เขต (ที่มีแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด) ร่วมกับจังหวัดลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์สับปะรด และช่วยประสานงานกับจังหวัดในการดำเนินงานแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
- ส่วนกลาง ติดตามสถานการณ์สับปะรด ติดตามการดำเนินงานแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่พื้นที่ และรวบรวมสรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการ

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

8. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน										
	ปี 2567			ปี 2568							
	ต.ค. 67	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68	ก.ค. 68	ส.ค. 68
1. อบรมเกษตรกรหลักสูตร เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด							↔				
2. จัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด				↔							
3. ประชุมจัดทำข้อมูลเอกภาพการผลิตและการตลาดสับปะรด (เฉพาะระดับเขต)											
- ครั้งที่ 1			↔								
- ครั้งที่ 2						↔					
- ครั้งที่ 3								↔			
4. บริหารจัดการ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินโครงการ			↔								↔

9. ตัวชี้วัดโครงการ

9.1 เชิงปริมาณ

1. เกษตรกรได้รับความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด ไม่น้อยกว่า 760 ราย
2. มีแปลงศึกษาทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด จำนวน 5 แปลง พื้นที่รวม 17 ไร่

9.2 เชิงคุณภาพ

1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด
2. ผลผลิตสับปะรดในแปลงศึกษาทดสอบเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15

10. ผลผลิต ผลลัพธ์

10.1 ผลผลิต (output)

1. เกษตรกร จำนวน 760 ราย ได้รับความรู้จากการอบรม หลักสูตร เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด
2. มีแปลงทดสอบเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด จำนวน 5 แปลง พื้นที่รวม 17 ไร่
3. มีการจัดประชุมจัดทำข้อมูลเอกภาพด้านการผลิตและการตลาดของสับปะรด รวม 15 ครั้ง

10.2 ผลลัพธ์ (outcome)

1. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถนำความรู้การเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดที่ได้รับไปปฏิบัติและพัฒนาการผลิตสับปะรดในแปลงของตนเอง
2. ผลผลิตสับปะรดในแปลงศึกษาทดสอบเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 11.1 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด รวมทั้งสามารถบริหารจัดการการผลิตและการตลาด ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 11.2 มีแปลงทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรดเป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรรายอื่นต่อไป
- 11.3 เกษตรกรรายย่อยได้รับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

12. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- 12.1 ประเมินผลการพัฒนาความรู้ของเกษตรกร โดยเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ต้องทำแบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test) ได้ถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนคำถามในแบบทดสอบ
- 12.2 ระบบ E-Project เมื่อดำเนินงานตามกิจกรรมที่ได้รับงบประมาณเสร็จสิ้นแล้ว
- 12.3 ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดทำสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยจะดำเนินการในช่วงเดือนกันยายน

13. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

1. ชื่อ นางสาวอรุณ แก้วขาว
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมพืชไร่อุตสาหกรรม
โทรศัพท์ 02-940-6124
E-mail: saoarun@gmail.com
2. ชื่อ นายกิตติ สระแก้ว
ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
โทรศัพท์ 02-940-6124
E-mail: kitti-new1@hotmail.com

ภาคผนวก

คำถาม-คำตอบ สำหรับประเมินความรู้ของเกษตรกรก่อนและหลังการอบรม (Pre-test , Post-test)
หลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด”

จุดดูงานแปลงทดสอบเทคโนโลยีฯ สับปะรด
(โดยสามารถพิจารณาเลือกเป็นจุดสำหรับพาเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ไปศึกษาดูงานในช่วงจัดการอบรม
ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม)

แบบรายงานที่ 1
(สำหรับใช้เก็บข้อมูล กิจกรรมอบรมเกษตรกร หลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด”)

แบบรายงานที่ 2 (2-1, 2-2, 2-3, และ 2-4)
(สำหรับใช้เก็บข้อมูล กิจกรรมแปลงทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสับปะรด
โดยให้เลือกใช้เฉพาะแบบรายงานที่ตรงกับหัวข้อของแปลงทดสอบฯ)